

**การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการวาดการ์ตูน Super
Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
The Development of Learning Activities in Visual Art for Grade 4 Students
by Using Davies Instructional Model and SD Cartoon**

สิปปกร นิตกิจดำรง (Sippakorn Nitikijdamrong)^{1*} ดร.ศิริพงษ์ เพียศิริ (Dr.Siribhong Bhasiri)^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนมริย์แก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 31 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน Action Research เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่องการวาดการ์ตูน SD ตามแนวคิดของ Davis จำนวน 9 แผน รวมเวลา 9 ชั่วโมง 2) แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน SD 3) แบบสังเกตการปฏิบัติงาน 4) แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจและ 6) แบบประเมินผลงาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis นักเรียนมีการพัฒนาการ ในการวาดการ์ตูน SD เพิ่มขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติกับครู การจัดการเรียนรู้และการทำงานในทางที่ดี 2) ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ พบว่า มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีผลคะแนนเฉลี่ย 14.23 คิดเป็นร้อยละ 88.22 ของคะแนนเต็มผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 80 3) ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียน ค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศในการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน SD ค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับดีมาก

ABSTRACT

The purposes of this research were aimed at 1) developing the learning management of Visual Art Subject in terms of cartoon drawing entitled Super Deformation (SD) of Primary 4 students, 2) studying the result of learning management of Visual Art Subject in terms of cartoon drawing entitled SD conforming to Davis' Concept, and 3) studying student's satisfaction of learning management of Visual Art Subject in terms of cartoon drawing entitled SD conforming to Davis' Concept. The sample consisted of 31 Primary 4 students in semester 1 of academic year 2016 of Marie Kaeng Khro School, Chaiyaphum Province. The sample procedure was by Purposive Sampling. This research was Action Study. The instruments used in this research were 1) 9 plans of learning management plans of Visual Art Subject in terms of cartoon drawing entitled SD conforming to Davis' Concept, timing 9 hours, 2) cartoon drawing exercises of SD, 3) practice observation form, 4) reflection forms of learning outcome, 5) questionnaire, and 6) evaluation form. The research results were as follows:

¹Correspondent author: ost_lamind@hotmail.com

* นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. The result of developing the learning management of Visual Art Subject in terms of cartoon drawing entitled Super Deformation (SD) conforming to Davis' Concept was found that students developed increasingly in cartoon drawing and most of them had the satisfactory attitude with the teacher in learning management and working,
2. The result of learning management of Visual Art Subject was found that 31 students passed 100 percent based on standard. The score average was 14.23 by 88.22 percent in which the identified based on standard was 80 percent.
3. The result of student's satisfaction was in strongly agree level with 4.49. The highest average was part3. The satisfaction of teaching atmosphere by using SD drawing exercises was in the greatest level with 4.52.

คำสำคัญ: แนวคิดของ Davis การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้

Keywords: Davies instructional model, The development of learning

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนั้นสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ทำให้มีผลต่อคุณภาพชีวิต และกิจกรรมศิลปะยังช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐาน ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งสาระสำคัญในสาระทัศนศิลป์ ชี้นำให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างตลอดจนนำเสนอผลงานทางศิลปะจากจินตนาการ โดยใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมรวมถึงสามารถใช้วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ [1] แต่ตัวชี้วัดในการวาดการ์ตูนกลับมีแค่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เท่านั้นซึ่งในปัจจุบันการวาดการ์ตูนเริ่มมีผู้ให้ความสนใจมากขึ้น สังเกตได้จากการ์ตูนญี่ปุ่นที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเด็กๆเป็นส่วนใหญ่ และหากจะมีการจัดการเรียนการสอนในเรื่องของการวาดการ์ตูนขั้นพื้นฐานแล้วนั้น ควรที่จะเริ่มจากระดับชั้นประถมเพราะเพราะการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้เร็วมากเท่าไรก็จะส่งผลให้นักเรียนเพิ่มพูนประสบการณ์ได้มากขึ้นเท่านั้น ความสำคัญในการวาดการ์ตูนของนักเรียนตามตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลาง 2551 ซึ่งมีแค่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งในความเป็นจริงทักษะของนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่อยู่ ณ ขั้นที่สามารถริเริ่มการวาดการ์ตูนได้ ผู้วิจัยจึงมองเห็นถึงความสำคัญในการเริ่มส่งเสริมให้นักเรียนมีพื้นฐานการวาดการ์ตูนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป เพราะการ์ตูนในที่นี้ไม่ได้จำกัดแค่ภาพลายเส้นเท่านั้นแต่ขยายความไปถึงนิยายภาพที่ฝรั่งเรียกว่าคอมิกส์ (Comics) และในส่วนของญี่ปุ่นที่เรียกว่า มังงะ (Manga) ซึ่งเป็นส่วนผสมระหว่างศิลปะกับวรรณกรรม เด็กที่เรียนวาดการ์ตูนจะได้ฝึกฝนทักษะของการเล่าเรื่องเป็นภาพ และสร้างสรรค์ตัวการ์ตูนในแบบของตัวเอง แทนที่จะเป็นแค่การลอกแบบจากตัวการ์ตูนที่เขาชอบเท่านั้นและในการวาดภาพการ์ตูนนั้นเด็กแต่ละคนมีรูปแบบการใช้เส้นที่ไม่เหมือนกัน เด็กที่วาดตัวการ์ตูนผู้หญิงได้สวย อาจจะไม่สามารถวาดตัวการ์ตูนที่เป็นเพศตรงข้ามได้ ถ้ามีการนำแบบฝึกทักษะคอยเสริมจุดเด่น และลบข้อบกพร่อง จะทำให้เขาพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง และการที่

ได้ฝึกฝนทักษะในทุกๆเวลาที่ต้องการได้นั้น ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้เขาพัฒนาฝีมือ และสร้างสรรค์สิ่งดีๆต่อตนเองและสังคมขึ้นด้วย [2] การสอนแบบ Davis เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆในสิ่งย่อยๆก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงประกอบกันเป็นทักษะใหญ่ๆอย่างชำนาญแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้เรื่องการวาดการ์ตูน SD เพราะนักเรียนจะได้เริ่มจากการวาดองค์ประกอบต่างๆของตัวการ์ตูนแบบย่อยๆก่อนแล้วจึงเชื่อมโยงเป็นเนื้อหาเรื่องราวที่สมบูรณ์

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยซึ่งเป็นครูศิลปะมีความชอบในการวาดการ์ตูนเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว จึงเกิดความคิดที่จะผลักดันให้การเรียนวาดการ์ตูนมีความสำคัญทัดเทียมกับศิลปะประเภทอื่นๆ จึงได้คิดจะพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่องการวาดการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมารีย์แห่งครี้อีกเพราะว่าการ์ตูนถือเป็นศิลปะอีกแขนงหนึ่งที่ควรได้รับการส่งเสริมและเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ สามารถบูรณาการในการใช้วิชาต่างๆในเรื่องของการวาดการ์ตูนตกแต่งผลงานได้อีกด้วย ผู้วิจัยได้เห็นสิ่งสำคัญของการวาดการ์ตูนเนื่องจากยังไม่มีภาพแพร่หลายในปัจจุบันการ์ตูนยังได้รับความนิยมในหมู่ผู้เรียนหากแต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุน การหัดวาดการ์ตูนญี่ปุ่น Super Deformation (SD) ซึ่งจัดทำออกมาในรูปแบบของแบบฝึกทักษะ นำหลักการของ Davis ไปใช้เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยในการพัฒนาพื้นฐานทางการวาดการ์ตูนของผู้เรียนได้ดีขึ้น ได้และผู้วิจัยเชื่อว่าผู้เรียน ครู และสถานศึกษาจะเริ่มให้ความสำคัญกับงานศิลปะการวาดการ์ตูนอย่างจริงจังและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคตให้เกิดประโยชน์ได้อย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่องการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่องการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 31 คน จากโรงเรียนมารีย์แห่งครี้อ จังหวัดชัยภูมิ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่องการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการจัดการเรียนรู้วิชาทัศนศิลป์ เรื่องการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis และความพึงพอใจ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน 9 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.76

3.2 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน

3.3 แบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Learning Logs) เขียนโครงสร้างหัวข้อ โดยปรับปรุงมาจากแนวความคิดของ [3]

3.4 แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) พัฒนามาจากหนังสือเรียน Drawing Comic 4 เรื่อง วาดการ์ตูน “SD” อย่างไรให้น่ารัก

3.5 แบบสอบถามความพึงพอใจมีด้วยกัน 3 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ โดยปรับปรุงมาจาก [4]

การดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน Action Research แบ่งออกได้เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1.ขั้นวางแผน (Plan) 2.ขั้นปฏิบัติ (Action) 3.ขั้นสังเกต (Observe) 4.ขั้นสะท้อนผล (Reflect) ซึ่งกระบวนการการทำงานที่ครบวงจร คือ PAOR แล้วเริ่มดำเนินการตามวงจรใหม่ต่อไปเรื่อยๆ [5]

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD)

ตามแนวคิดของ Davis

ปัญหา

1. นักเรียนยังปฏิบัติงานได้ไม่ครบถ้วนทุกส่วน
2. นักเรียนบางคนยังคอยลอกงานเพื่อนที่นั่งอยู่ข้างๆ
3. นักเรียนบางคนทำตามตัวอย่างไม่ทัน

การแก้ไข

1. ครูคอยเดินดูและให้คำแนะนำเพิ่มเติมในส่วนต่างๆ ที่ขาด
2. ครูเสริมแรงและช่วยแนะนำการทำงานเพิ่มเติมแก่นักเรียน
3. ครูต้องคอยกำชับ และให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่นั่งข้างๆ คอยช่วยเหลือในการทำงาน

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขผู้วงจรที่ 3 ดังตาราง 2 ดังนี้

ปัญหาและแนวทางแก้ไขผู้วงจรที่ 3

สภาพปัญหา

ประเด็นด้านผู้เรียน

1. นักเรียนไม่กล้าลงมือวาดในแบบที่แตกต่าง
2. นักเรียนบางคนยังคอยลอกงานเพื่อนที่นั่งเรียนอยู่ข้างๆ

แนวทางแก้ไขในวงจรที่ 3

1. ครูต้องคอยกระตุ้นและให้กำลังใจในการวาดรูป

2. ครูควรตั้งกฎกติกาที่เด็ดขาดในการควบคุมนิสัยที่ไม่เหมาะสมในการทำงาน

ประเด็นด้านครูผู้วิจัย

ครูดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึงเพราะยังมีบางคนจับกลุ่มคุยกัน

แนวทางแก้ไขในวงจรที่ 3

ครูผู้สอนควรมีการเดินดูความเรียบร้อยรอบห้องควบคู่กับการอธิบายการทำงานด้วย

ประเด็นด้านเทคนิคและการสอน

ครูขาดการเสริมแรงที่เหมาะสมเมื่อนักเรียนทำงานได้ดี

แนวทางแก้ไขในวงจรที่ 3

เมื่อนักเรียนทำงานได้ดี ครูผู้สอนควรหาวิธีการเสริมแรงที่เหมาะสม

ประเด็นด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้มีข้อจำกัดในการค้นหาข้อมูลของผู้เรียน

แนวทางแก้ไขในวงจรที่ 3

ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความถนัด

ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis

การประเมินชิ้นงานจากแบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ในวงจรที่ 1-3

พบว่า จากนักเรียน จำนวน 31 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีผลคะแนนเฉลี่ย คือ

14.23 คิดเป็นร้อยละ 88.22 ของคะแนนเต็ม

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super

Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis

พบว่า นักเรียนมีความความพึงพอใจโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.66) โดยเรียง 2 อันดับแรก คือ ด้านที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือด้านที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.61) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.73)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่องการวาดการ์ตูน SD ตามแนวคิดของ Davis

พบว่า จากการวิเคราะห์ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่องการวาดการ์ตูน SD ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 3 วงจร รวม 9 แผน 9 ชั่วโมง มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีผลคะแนนเฉลี่ย คือ 14.20 และมีผลคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 80

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน

Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมความ

พึงพอใจของนักเรียน ทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=4.49$) และด้านที่สูงที่สุดคือ ด้านที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศในการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) มีค่าเฉลี่ย 4.52 รองลงมาคือด้านที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับและด้านที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) มีค่าเฉลี่ย 4.50 และ 4.46 ตามลำดับ

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของรายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 วงจรปฏิบัติการ ตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของรายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis การนำเสนอวัตถุประสงค์ข้อนี้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนผ่านการสนทนากลุ่มกับนักเรียนและแบบสะท้อนผล Learning Log ซึ่งในการเรียนแต่ละวงจรมีนักเรียนส่วนใหญ่จะมีทักษะในการวาดการ์ตูนน้อยมาก แต่เมื่อได้เรียนกับครูและได้รับคำแนะนำ เทคนิคต่างๆ ตลอดจนการค้นคว้าด้วยตนเองและจากสื่อที่ครูนำมาให้ชม ทำให้พัฒนาการของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ผ่านการสะท้อนผลจากแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Learning Logs) ดังข้อความสนับสนุนต่อไปนี้

สะท้อนผลจากแบบสะท้อนผลการเรียนรู้ (Learning Logs) เป็นการสะท้อนผลพัฒนาทางการจัดการเรียนรู้ผ่านการสอนและนักเรียน ดังข้อความสนับสนุนต่อไปนี้

1. ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนมาแล้ว

ความรู้ที่มีมาก่อนเรียน

“ไม่รู้การวาดการ์ตูน SD เลย”

“ด้านความรู้ที่ได้วาดมาก่อนเรียนผมได้เรียนด้านสัตว์ต่างๆ ที่อยู่ในน้ำซึ่งผมมีความรู้ไม่มากเท่ามาเรียนที่นี่”

ความรู้ใหม่หลังจากที่ได้เรียน

“ได้ความรู้มากในการ์ตูน SD มากกว่าที่เรียนมาและวาดการ์ตูนได้ดีกว่าที่แล้ว”

“เราต้องวาดโครงก่อนแล้วค่อยวาดการ์ตูนให้สมบูรณ์”

2. เขียนสรุปความเข้าใจทั้งหมดที่ได้ในเรื่องนี้

“ครูสอนให้เข้าใจโครงร่างก่อนถึงจะวาดการ์ตูน SD ได้สวย และบอกว่าตาเป็นส่วนแสดงอารมณ์เป็นหลักของการ์ตูน SD” (ค.ช.รี)

“การ์ตูนที่เราได้ทำความเข้าใจมันง่ายมากและเข้าใจง่ายและดี”

3. สะท้อนถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองว่า มีวิธีการเรียนเพื่อเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่เรียนในครั้งนี้อย่างไร

“ถ้าทำไม่ได้จะถามคุณครูและอ่านหนังสือการ์ตูน SD ให้มาก”

“ถ้าหนูวาดไม่ได้ก็จะถามมาสเตอร์ค่ะ”

4. เขียนความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนมาในครั้งนี้

“สนุกสนานและทำให้รู้ว่าการ์ตูนเป็นสิ่งที่วาดง่าย”

“มีความภาคภูมิใจในการวาดการ์ตูนครั้งนี้เป็นอย่างมาก”

5. สะท้อนถึงครูในเรื่องของเนื้อหาสาระที่สอน และวิธีการสอน หรือสิ่งที่อยากบอกครู

“มาสเตอร์ไอ้ตสอนให้เข้าใจเนื้อหาสาระได้เป็นอย่างดี”

“คุณครูใจดีมากและสอนให้เข้าใจในการวาดการ์ตูน SD”

ผลการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังจากผู้วิจัยได้ทำการสอนในแต่ละวงจรเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้พบปัญหาและหาแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งผลของการจัดการเรียนรู้นั้นผู้วิจัยได้เก็บคะแนนจากงานชิ้นสรุปจากการจัดการเรียนรู้ใน 9 แผน ขอนำเสนอผลการประเมินดังต่อไปนี้จากการวิจัยพบว่าผลการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ นักเรียนมีคะแนน ทั้ง 4 ด้านคือ 1) สัดส่วนของการ์ตูน Super Deformation 2) ด้านการจัดองค์ประกอบศิลป์ 3) ความสะอาดในชิ้นงาน และ 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบตัวการ์ตูน Super Deformation คะแนนเฉลี่ย 3.77, 3.61, 3.48 และ 3.32 ตามลำดับและการประเมินชิ้นงานจากแบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) พบว่า จากนักเรียน จำนวน 31 คน มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีผลคะแนนเฉลี่ย คือ 14.23 คิดเป็นร้อยละ 88.22 ของคะแนนเต็ม

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความความพึงพอใจโดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D. =0.66) โดยเรียง 2 อันดับแรก คือ ด้านที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X}=4.52$, S.D. =0.64) รองลงมาคือด้านที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X}=4.50$, S.D. =0.61) และน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ($\bar{X}=4.46$, S.D. =0.73)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการวาดการ์ตูน SD ตามแนวคิดของ Davis นั้นควรเพิ่มเวลาการเก็บข้อมูลให้มากกว่านี้เนื่องจากการวาดการ์ตูนนั้นต้องใช้ทักษะเป็นจำนวนมากและนักเรียนต้องมีสมาธิจึงจะเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน

ในการวาดการ์ตูนนั้นครูต้องมีสื่อที่หลากหลายนอกเหนือจากเรื่องที่เรียน เพราะจะได้เกิดการเปรียบเทียบการ์ตูนในแต่ละประเภทซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนเห็นภาพมากยิ่งขึ้น นั่นก็จะส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติงานออกมาได้อย่างมีคุณภาพ

ในการสอนแต่ละครั้งควรมีการให้การบ้านไม่ว่าจะเป็นการฝึกการวาดการ์ตูน การค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่จะเรียนหรือการวาดการ์ตูน เพราะจะทำให้การสอนหรือเก็บข้อมูลในครั้งต่อไปเป็นไปได้ อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยควรมีสื่อที่หลากหลาย เช่น ภาพเคลื่อนไหว และการ์ตูนแต่ละประเภทเพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการ์ตูน ทำให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดต่างๆ ได้ดีขึ้น

ควรเพิ่มเวลาในการสอนหรือเก็บข้อมูลมากกว่านี้ เพราะการวาดการ์ตูนนั้นเป็นทักษะที่ใช้ความชำนาญสูงซึ่งในระยะเวลาสั้นๆ ไม่สามารถเห็นพัฒนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ควรมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการวาดการ์ตูนได้เช่น การให้นักเรียนได้มีโอกาสร่างหนังสือการ์ตูนของตนเอง แทนที่จะต้องวาดการ์ตูนไปแบบไร้จุดหมาย

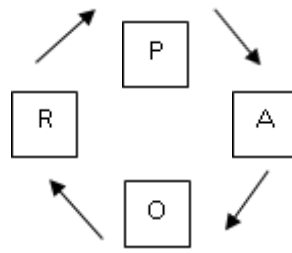

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์นี้ได้รับความช่วยเหลือและคำปรึกษาจากคณาจารย์และอาจารย์ที่ปรึกษาได้แก่ รองศาสตราจารย์ วัชรินทร์ ศรีรักษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพงษ์ เพียศิริ อาจารย์ ดร.สิปปิ สุขสำราญ และ ดร.จันทร์ ประไพร ชัยสูงเนิน ซึ่งให้ทั้งคำแนะนำในทุกขั้นตอนของการทำงานและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วง ขอขอบคุณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น บาทหลวงเกรียงไกร ยิ่งยง ผู้อำนวยการ โรงเรียนมารีย์ แก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุรสิทธิ์ นิดกิจดำรง คุณแม่ชุติมาณ์ แม่นปิ่น สำหรับความรักและ แรงผลักดันในการทำงาน ขอขอบคุณนางสาวปฐวิกรณ์ กุลไพธสพรพร้อมครอบครัวกุลไพธสพรที่คอยเป็นกำลังใจให้ เสมอ และขอขอบคุณนักศึกษาปริญญาโทสาขาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนศิลปะที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำด้วยดีเสมอและกำลังใจในทุกเรื่อง สุดท้ายขอเป็นประโยชน์ ความดีความงามทั้งปวง ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่คุณพ่อและคุณแม่ที่เคารพยิ่งและหากมีข้อบกพร่องด้วยประการใดๆผู้วิจัยขอน้อมรับ ไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Education. The Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008). Bangkok: The agricultural co-operative federation of Thailand Ltd. Thai; 2008.
2. Draw helps create learning to children [Internet]. 2015. [updated 2015 ; Cited 2016 Mar 12]
Available From: <http://www.momypedia.com/momy>
3. Wongpalab C. Teaching documents Spanish course curriculum. Khon Kaen: Printing Khonkaen University; 2014.
4. Gatkaew J. The outcomes of science learning substance topic "plant's life" of mathayomsuksa 1 using infusion instructional method. Thesis Master of Education Degree Science Education Khon Kaen University; 2004.
5. Kemmis, McTaggart. Action Research [Internet]. 1982. [updated 1982 ; Cited 2016 Feb 18]
Available From: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ908178.pdf>; 1982.

ภาพที่ 1 แสดงวงจร Action Research

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนการพัฒนารจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์ วงจรที่ 1-3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-9 โดยภาพรวม

(N)	ผ่านเกณฑ์		ไม่ผ่านเกณฑ์		$\bar{X}$	p
	คน	P	คน	P		
31	31	100	0	0	14.20	88.42

ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมความพึงพอใจของนักเรียนทั้ง 3 ด้านต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาทัศนศิลป์เรื่อง การวาดการ์ตูน Super Deformation (SD) ตามแนวคิดของ Davis

ข้อที่	รายการ	ระดับ		แปลความ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านที่ 1 ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD)	4.46	0.73	เห็นด้วยมาก
2	ด้านที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD)	4.50	0.61	เห็นด้วยมาก
3	ด้านที่ 3 ความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการวาดการ์ตูน Super Deformation (SD)	4.52	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม		4.49	0.66	เห็นด้วยมาก